

BARİŞ İÇİN SAVAŞ

BATİ VE İSLAM DÜŞÜNCESİNDE ŞİDDET İDEALİNİN SOYAĞACI

MURAD İDRİS

Çeviri: Uğur Gülsün

İÇİNDEKİLER

Teşekkür	9
Önsöz: Barış Sorunu	15
Giriş: Evrensel Barışın Ötesinde	25
1. Simetriyi Sağlamak	55
2. Düşmanlığı Çağırarak	125
3. Zorunluluğu Sevmek	211
4. Meşruiyeti Emretmek	277
5. Sınırları Sömürmek	347
6. İnsanlığı Gözetmek	393
Sonsöz: Barışı Yeniden Ele Almak	471
Dizin	483

*Yirmi altı yılın
sevgi dolu anısına,
Çünkü elimizde bir tek bu kaldı.
Söz verdiđim gibi kardeşim*
Muhammed İdris'e (1982–2011)

TEŞEKKÜR

Bu kitabın mevcut hâlini almasında katkısı olan tüm görüşmelerin izini sürmek imkânsız. Hatalar ve eksikliklerin tüm sorumluluğu elbette bana ait olsa da *Barış için Savaş* yalnızca bana ait değil. Bu kitabı yazmaya Pennsylvania Üniversitesi'nde başladım. Müsveddelerim Philadelphia'dan Ithaca, New York City, Cambridge, MA ve Charlottesville'e kadar benimle seyahat etti. Yol boyunca, burada sayamayacağım kadar insana borçlandım.

İlk teşekkürüm hocam Anne Norton'a. Rehberliği, desteği, dostluğu ve çok daha fazlası için kendisine her zaman en derin minnettarlığımı sunuyorum. Kendisi sürekli bir ilham kaynağı oldu, onunla çalışmak benim için bir onurdu. Penn'de, nadir bulunan bir entelektüel ortam yaratan öğretim üyeleriyle çevrili olduğum için kendimi şanslı hissediyorum. Jeffrey Green, Nancy Hirschmann ve Joseph Lowry eleştirilerini benimle cömertçe paylaşmakla kalmadılar, bu kitabın taslağını bir adım öteye taşımak için daima üretken bir şekilde beni yönlendirdiler. Ellen Kennedy, Bob Vitalis, Ian Lustick ve Roger Allen beni yeni düşünce dünyalarıyla tanıştırdı. Nicholas Harris, Rose Muravchick, Elias Saba ve Chris Taylor yüksek lisanstan bu yana hem dostluk hem de entelektüel arkadaşlık yaptılar. Yıllar boyunca bu kitap için gerekli pek çok soru üzerinde düşünmeme yardımcı oldular.

Sonsuza dek onlara borçlu kalacağım. Kitabın başından sonuna kadar benimle olan Elias son taslağın redaksiyonunu, Nick ise son düzeltmeleri ve dizini tamamlama görevini üstlendi. Asma al-Nasser, Nesrine Chahine, Ola Shtewee, Omar al-Ghazzi, Ameer Saabneh ve Adam Miyashiro bana Philadelphia'yı evim gibi hissettirdiler.

Cornell Üniversitesi'nde Peter Katzenstein, Mary Katzenstein, Gerard Aching, Leslie Adelson, Richard Bense, Jason Frank, Isaac Kramnick, David Powers ve Shawkat Toorawa'nın örnek yaklaşımları ve misafirperverlikleri Ithaca'da geçirdiğim zamanı muhteşem bir lütuf hâline getirdi. Nicole Giannella ve Suman Seth birçok bölümün taslağını okudular ve her ikisi de dostlukları ve parlak zekâlarıyla hayatımı zenginleştirmeye devam ediyorlar. New York'ta Columbia Beşerî Bilimler Akademisyenler Topluluğu, Eileen Gillooly ve Christopher Brown'ın rehberliğinde harika bir akademisyen grubunu bir araya getirdi; akademisyen arkadaşlarım Maggie Cao, Brian Goldstone, Hidetaka Hirota ve Grant Wythoff bu projeye damgasını vurdu ve Willy Deringer, Dan-el Padilla Peralta ve Rebecca Woods sürekli olarak daha fazlasını yaptılar. Harvard Üniversitesi'ndeki Mahindra Beşerî Bilimler Merkezi, Homi Bhabha ve akademisyenler Samuel Anderson, Hiba Bou Akar, Thiemo Breyer, Alex Fattal, Joseph Fronczak ve Ram Natarajan ile birlikte savaş, şiddet ve barışın önemli özellikleri üzerine düşünmek için iki haftalık bir tartışma olanağı sağladı. Virginia Üniversitesi Siyaset Bölümü'nde ve ilgili alanlarda harika meslektaşlar bulduğum için şanslıyım. Stephen White, Lawrie Balfour, Debjani Ganguly ve Jennifer Rubenstein'a muazzam destekleri ve dostlukları için özellikle teşekkür ederim.

Taslağın bazı bölümlerini okuyan ya da sunumları dinleyen katılımcılara minnettarım. Onların soruları ve önerileri kitabın taslağını çoğu zaman beklenmedik yönlerle evrilmesine yardımcı oldu. Taslağın bazı bölümleri Pennsylvania Üniversitesi, Cornell Üniversitesi, Massachusetts-Amherst Üniversitesi, Columbia

Üniversitesi, Harvard Üniversitesi, Minnesota Üniversitesi, New York Üniversitesi, Victoria Üniversitesi, California Üniversitesi, Berkeley California Üniversitesi, Virginia Üniversitesi'nde ve Amerikan Siyaset Bilimi Derneği, Batı Siyaset Bilimi Derneği, Orta Batı Siyaset Bilimi Derneği ve Siyaset Teorisi Derneği yıllık toplantılarında sunuldu. 2017 yazında Bologna'daki Küresel Beşerî Bilimler ve Eleştirel Teori Akademisi'nde elinizdeki kitaba dayalı *Waging War and Ordering the World* [Savaşlar ve Dünyaya Nizam Verme] başlıklı yüksek lisans seminer dersini verdim; müthiş tartışmalar için seminer katılımcılarına ve davet için Raffaele Laudani'ye teşekkür ediyorum.

Roxanne Euben ile yaptığım sohbetler argümanımı netleştirmeme yardımcı oldu ve ondan çok önemli geri bildirimler aldım. Aynı zamanda benim için önemli bir sohbet arkadaşı oldu; bunun için kendisine minnettarım. Joseph Massad'ın önerileri ve teşvikleri entelektüel gelişimim için çok değerliydi ve hâlâ bana ilham kaynağı olmaya devam ediyor. Lisans öğrencisiyken Massad'ın *Colonial Effects* ve Euben'in *Enemy in the Mirror* kitaplarını okumuş olmak benim için iki kritik dönüm noktasıydı şimdi bu kitapların yazarlarıyla birlikte düşünüyor olmak benim için ayrı bir onur. Jill Frank 1. bölüm için cömertçe, satır satır önerilerde bulunarak bölümün çok daha güçlü ve net bir anlatıma sahip olmasını sağladı. Aziz Rana üç bölümün taşıdığı önemli noktaları düşünmeme yardımcı oldu. Jeanne Morefield taslağın tamamını okudu ve kitabın genel çerçevesi konusunda yararlı önerilerde bulundu. Tim Waligore 6. bölüm için yapıcı önerilerde bulundu. Taslağın yeniden yazımı sırasında Kevin Duong neredeyse her bölümün açılış sayfalarını titizlikle okudu ve yorumladı taslağı daha keskin ve net hâle getirdiği için hem ben hem de okuyucular kendisine minnettarız. Ayrıca Leigh Jenco ve Megan Thomas'a, özellikle bu kitap üzerinde çalışmak diğer işlerin önüne geçtiğinde gösterdikleri yakınlık ve anlayış için minnettarım. Birçok meslektaşım taslağın bazı bölümleri hakkında değerli yorumlarda bulundu, beni önemli kaynaklara yönlendirdi veya

bir argüman üzerinde çalışmama yardımcı oldu. Oxford University Press'in isimsiz okuyucularına ve ayrıca Banu Bargu, David Bateman, Teresa Bejan, Nolan Bennett, Fahad Bishara, Ben Bre- en, Charles Brittain, Michaelle Browers, Samera Esmeir, Shawn Fraistat, Leela Gandhi, Simon Gilhooley, Michael Gorup, Sinja Graf, Kathleen Harbin, Ulas Ince, David Johnston, Pinar Kemer- li, Helen Kinsella, Jimmy Casas Klausen, Hagar Kotef, Nadim Khoury, Alex Livingston, Andrew March, Inder Marwah, Alison McQueen, Uday Mehta, Emily Nacol, Vijay Phulwani, Elissa Sato, Vanita Seth, Rogers Smith, Levi Thompson, Max Tomba, Meral Uğur Çınar ve Ali Wick'e teşekkür ederim.

Oxford University Press'ten Angela Chnapko başından so- nuna kadar kesinlikle örnek bir editörlük sergiledi. Yaptığı her şey ve gösterdiği sabır, coşku ve destek için kendisine en derin takdir ve teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca Dia al-Azzawi'ye ka- pakta onun sanat eserini kullanmama izin verdiği için ve Louisa Macmillan, Sultan Sooud Al Qassemi ve Barjeel Sanat Vakfı'na bunu mümkün kıldıkları için teşekkür etmek istiyorum.

Bu araştırma Pennsylvania Üniversitesi Siyaset Bilimi, Ya- kın Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Bölümü, Provost Ofisi ve Lisansüstü ve Profesyonel Öğrenci Meclisi; Amerikan Eğitimli Toplumlar Konseyi ve Mellon Vakfı; Mellon Vakfı ve Cornell Üniversitesi Yönetim Bölümü; Columbia Üniversitesi Beşerî Bilimler Akademisyenleri Topluluğu ve Orta Doğu, Güney Asya ve Afrika Çalışmaları Bölümü; Harvard Üniversitesi Ma- hindra Beşerî Bilimler Merkezi ve Mellon Şiddet/Şiddetsizlik Semineri; Bologna, İtalya'daki Küresel Beşerî Bilimler ve Eleş- tirel Teori Akademisi; ve Virginia Üniversitesi Siyaset Bölümü, Sanat ve Bilim Koleji, Mellon Küresel Güney Laboratuvarı, Be- şerî Bilimler ve Küresel Kültürler Enstitüsü ve Din ve Halkları Üzerine Luce Projesi tarafından cömertçe desteklenmiştir. "Sev- me Zorunluluğu" başlıklı 3. bölümün eski bir versiyonu *Theory and Event* 17, no 4'te (2014) "Alternative Political Theologies: Erasmus on Peace, Speech, and Necessity" ["Alternatif Politik

Teolojiler: Erasmus'tan Barış, Konuşma ve Zorunluluğa Dair”] başlığıyla yayımlanmıştır.

Babam ve kız kardeşim sabırla bu çalışmanın kisve-i tab'a bürünmesini beklediler. Zor zamanlar boyunca hep beklediler. Onlara sevgilerimi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Theresa, aşkım, bu kitabı yazarken ve gözden geçirirken bana destek oldu, ilgisini bir an bile esirgemedi. Ben ona (bu kitabın daha önceki bir versiyonu da dâhil) cümleleri ya da paragrafları –bazen ansızın– okurken sabırla dinledi. Onun sabrı ve sevgisi kitabın her sayfasında gözüme çarpıyor. Bu satırları yazarken Frankfurt Havaalanı'nda Theresa ve kızımız Salwa'ya katılmak üzere yola çıktım (Schengen vizem yok!). Onlara ve en çok da onlara en derin ve sonsuz sevgilerimi sunuyorum.

Murad İdris
25 Aralık 2017